

והתחתונים מצד הנצח והוד שבה (רמ"ק). **מִמְלַכֶּת עַל כָּל עֲלָמָא** וכן היא מולכת על כל העולם מצד הת"ת והיסוד שבה (רמ"ק).

כאשר הכהן עובד בבית המקדש ומקריב קרבן גורם יחוד ז'וין **רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתִיב (עמוס ט) וְאֶגְדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יִסְדָּהּ** [עג]. **וְאֶגְדָּתוֹ** מש"כ בפסוק ואגדתו הכוונה למלכות: **כִּד אֶזְדוּג מְלָכָא לְקַבְלָהּ, בְּכָל אֵינוֹן עֲטָרִין קְדִישִׁין, בְּכִנוּפִיא חַד** שהיא נקראת כן כאשר מזדווג המלך ז"א לעומתה ויורד אליה עם כל אותם העטרות הקדושות שהם המוחין שקיבל מהבינה ונותנם למלכות בכינוס אחד (מק"מ), **כְּדִין וְאֶגְדָּתוֹ כְּתִיב** ואז נאמר על המלכות ואגדתו ע"ש שכל ו"ק דז"א מתאגדים באגודה אחת ונמשכים אליה למקומה למטה (רמ"ק).

אור הרשב"י

נתן בלבם להראות הענין באגודת ה' אצבעות אל מקום אחד, לכוון אחדותו, וכדומה יתר התנועות שהמשכיל עושה באמצע התפלה, הכלל בזה באתערותא דלתתא אתער לעילא, וכמו שהוא מנענע את עצמו עם גופו וידי ורגליו ואצבעותיו, עושה רשימות בעולמות עליונים בבחינת אחיזתם בקומה עליונה, ואתה תחזה אשר השכל נותן כפי התנענע עם תנועות פרטי איבריו הנעשים בצלם אלהים, נכתבים ונרשמים במקום רמיותם שמות קדושים.

[עג] וביאר האור המאיר בפרשת שמות וז"ל הבונה בשמים מעליותיו ואגדתו על ארץ יסדה, כי הנה עינינו רואות כשאדם מתעורר בתורה או בתפלה, אזי עושה תנועה עם פרטי איבריו ומנענע ידיו ורגליו ומכה כף על כף, ולפעמים מרים אצבעותיו למעלה ולפעמים אוגד חמש אצבעותיו אל תוך הכף, והנה אין לך שום תנועה בעולם בלי מחשבה, וזאת המחשבה מתפשטת אל מלא קומתו ועביד תנועה, והכל להראות אחדותו יתברך דלית אתר פנוי מניה ומלא כל הארץ כבודו, ולהורות

המלכות בתחילה מתברכת ואח"כ מברכת את כל התחתונים

רְבִי יִצְחָק אָמַר, וְאַנְגְּדָתוֹ: כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שמות יב)

וְלִקְחֶתֶם אֲנִידָת אֲזוּב רבי יצחק אמר שמה שנאמר על המלכות

ואגודתו הוא כמו שנאמר ולקחתם אגודת אזוב שפירושו חיבור של ענפי אזוב וכן פה אגודה

היא מלשון חיבור. **מָאִי קָא מִיִּירִי** ומה בא הפסוק להשמיענו. **דְּכַד**

מִתְחַבְּרָאן כְּחָדָא, וְאַתְּבָרְכָא מְנִייהו, כְּדִין שְׁלֵטָא עַל

כְּלָא, וְנִהְרָא לְעֵילָא וְתַתָּא והשיב, שכאשר ז"רין מתחברים כאחד אז

המלכות מתברכת מכל הו"ק של ז"א ואז היא שולטת על הכל ומאירה למעלה ולמטה.

וְכָלָא בְּשַׁעְתָּא דְכַהֲנָא פְּלַח פּוֹלְחָנָא וכל זה נעשה כאשר הכהן

עובד עבודה בביה"ק, **וְאַקְרִיב קַרְבָּנָא, וְאַקְטַר קְטָרֶת, וּמְכוּוֹן**

מְלִין לְקַרְבָּא כְּלָא כְּחָדָא והוא מקריב קרבנות ועי"ז עולה המלכות

להתייחד עם ז"א ומקטיר קטורת ועי"ז מתאגדים ומתקשרים ו"ק דז"א כאחד ומכון בכוונות

הראויות לקרב את כל הו"ק דז"א למלכות שיהיו בייחוד אחד (רמ"ק). **כְּדִין כְּתִיב,**

וְאַנְגְּדָתוֹ עַל אֶרֶץ יִסְדָּהּ ואז נאמר על המלכות שנמשך אליה השפע מכל

הו"ק דז"א שהם מתאגדים כאחד להשפיע לה (רמ"ק).

הלומד תורה בקול הקב"ה שומרו מהמקטרגים ומיחד קוב"ה ושכינתיה

רְבִי יוֹסִי אָמַר, כִּד נָטַל אַהֲרֹן כְּלָא נְטֻלִין עִמִּיהָ שכאשר

נוסע החסד שהוא מדתו של אהרן להשפיע למלכות אז כל שאר הו"ק נוסעים עימו

להשפיע לה, **עַד דְאַתְּבָרְכָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּבָרְכָאן**

עָלַי וְתָאִי עד שמתברכת כנסת ישראל שהיא המלכות מכולם ומתברכים גם העליונים והתחתונים. **בְּרִין בְּתִיב**, (תהלים קלה) **בָּרוּךְ יְיָ מְצִיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ** ואז כתוב בפסוק ברוך ה' שהוא הת"ת. מציון השפיע בציון שהוא היסוד שוכן ירושלים שהוא שוכן במלכות הנקראת ירושלים בסוד הייחוד (מק"מ). (תהלים עב) וכן נאמר **וּבְרוּךְ יֵשׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן** דהיינו שבתחילה מתברכת המלכות הנקראת שם כבודו של הז"א ואח"כ ימלא כבודו את כל הארץ כי המלכות תברך אח"כ את כל התחתונים (מק"מ).

רְבִי אֶלְעָזָר הָהוּא אָזִיל מְקַפּוּטְקִיא לְלוֹד, וְהוּו עֲמִיָה רְבִי אֶלְעָזָר הִיָה הוֹלֵךְ מְקַפּוּטְקִיא לְלוֹד וְהִיו הוֹלְכִים אִיתוּ רְבִי יִיסָא וְרְבִי חִזְקִיָה. פְּתַח רְבִי אֶלְעָזָר לפרש את הפסוק **וְאָמַר**, (ישעיה נא) **וְאֲשִׁים דְּבְרִי בְּפִיךָ וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתֶיךָ [עד] וְגו' [עח]. תְּנִינָן**

אור הרשב"י

כלי האומנות הגדול שיוכל האדם השלם לבנות בו שמים וארץ, כמו שכתוב ואשים דברי פיך וגו' לנטוע שמים וליסוד ארץ. והוא ממש כפשוטו, כי בדברי הקדושה שהאדם מדבר פה בזה העולם לפני ה' יתברך, נבראים למעלה עולמות ומלאכים קדושים, ויהיו אח"כ מליצים ופרקליטים עבור נשמתו. ומעלת קדושת העולמות והמלאכים שנבראו על ידי התורה והמצוות שלו, תלוי בכמה ענינים. א', לפי ההכנה שהיה לו בעת ההיא, אם הכין את עצמו

[עד] שפרוש הפסוק שהקב"ה אמר לעם ישראל הנה שמתי את דברי התורה בפוך לדבר בהם ועי' אני מנן עליך ומסתיר אותך מהמקטרגים בצל ידי ועי' התורה אתם נוטעים שמיים ומייסדים את הארץ ואתם עם ישראל שנקראים ציון אומר לכם עמי אתה.

[עח] וביאר החפץ חיים בשמירת הלשון שהוא כח הדבור שניתן לאיש הישראלי לעבוד בו לפני המלך הנורא יתברך שמו בתורה ובתפלה ולברך ולהודות ולשבח ולהלל לפניו, כי הוא

ואומר רבי אלעזר שלמדנו, **כָּל בַּר נֶשֶׁתְּ דְאִשְׁתְּ דְל בְּמִלֵּי דְאִוְרֵייתָא, וְשִׁפּוּתִיה מְרַחֵן אִוְרֵייתָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲפִיא עָלֶיהָ, וְשִׁכִּינְתָא פְּרָשָׁא עָלֶיהָ גְּדַפְהָא** שכל בן אדם שעוסק בדברי התורה בעיון ושפתותיו ממללות בדברי התורה דהיינו שמוציא בשפתיו את מה שלומד (רמ"ק) אז הקב"ה מכסה עליו ושומרו מהמקטרגים וכן השכינה פורשת את כנפיה עליו לשמור אותו מפני שבלימודו הוא מייחד את הקב"ה בשכינתו (רמ"ק), **הָרָא הוּא דְכָתִיב וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ** וזהו מש"כ בפסוק ואשים דברי בפוך שפירושו שע"י שאתה עוסק בדברי התורה ששמתי בפוך אז **וּבְצֵל יָדֵי כְּסִיתִיךָ** לשמורך מהמקטרגים. **וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְהוּא מְקַיִם עֲלֵמָא** ולא רק זה אלא העוסק בתורה הוא מקיים את העולם, **וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּרֵי עֵמִיהָ, כְּאֵלוֹ הֵהוּא יוֹמָא נָטַע שְׁמִיָּא וְאַרְעָא** והקב"ה שמח איתו כאילו באותו היום נטע את השמים והארץ. **הָרָא הוּא דְכָתִיב,** (ישעיה נא) **לְנִטּוֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסוֹד אֶרֶץ** וזהו מש"כ בפסוק לנטוע שמים וליסוד ארץ

אור הרשב"י

הענין ההוא. אבל אם פוגם ומטמא ח"ו את כח הדיבור שלו, ע"י לשה"ר ורכילות וליצנות ושקר וכדומה, ולא יעשה תשובה, ואח"כ ידבר בפיו דברי תורה ותפלה, איזה כח יש בהן להמשיך על התורה והתפלה היא קדושה עליונה, אחרי שכלי המבטא שלו הם פגומים ומטמאים בעצמם מכבר.

בעת ההיא בכל כחותיו לקיים כפי התורה בכל חלקיו ופרטיו שצריך לזה. ב', לפי כלי האומנות שעשה בהם התורה, והם כלי הדבור (וכה"ג במצוה לענין כלי המעשה שקיים בהם המצוה) שאם הם יפים ומהודרים, שמשתמשים בהם תמיד לטוב, ועי"ז נתחזק כח קדושתם, יש בהם כח להמשיך קדושה עליונה ואור גדול על